

Verlag café doodgewoon 26 november 2019

Onderwerp: [Aandacht voor levensvragen](#)

Gast spreker

Christine van Dijk, geestelijk verzorger bij de Zorggroep Apeldoorn e.o. en bij het [Centrum voor Levensvragen Oost-Veluwe](#).

Inleiding

Levensvragen zijn vragen over zin en betekenis van het leven en onze plaats in de wereld. Cultuur, religie en/of levensbeschouwing spelen een rol in de manier waarop wij hiermee omgaan en welke vragen dit oproept. Naast grote vragen (waar kom ik vandaan, waar ga ik naartoe) gaat het ook om kleinere vragen als 'wat maakt deze dag de moeite waard?'

De lezing

Mevrouw van Dijk hield een [boeiende lezing](#) over haar contact met mensen die levensvragen hebben. Ze noemde levensvragen "trage vragen"; vragen waar niet een kant-en-klaar kort antwoord op te geven is. Het zijn vragen over wat voor iemand belangrijk is in de laatste levensfase; over wat zinvol was in het leven toe nu toe en stil te staan bij het leven wat nog komen gaat. Het zoeken naar de bronnen van kracht en hoop en zin. Eerst gaf mevrouw van Dijk voorbeelden uit de praktijk waarbij duidelijk wordt dat het belangrijk is dat je gekend bent; dat een ieder behoefte heeft om gezien te worden en ook zelf betekenis te hebben voor anderen.

De lezing ging over hoe je anderen tot steun kun zijn en welke middelen je hiervoor ter beschikking hebt. Ze heeft gemerkt dat het fijn is met voorwerpen te werken die middel tot gesprek kunnen zijn. Deze helpende voorwerpen bij gesprekken hebben als doel: concretiseren-visualiseren-symboliseren en ritualiseren.

In deze bijlage kunt u de hele lezing terugvinden, waarbij mevrouw van Dijk ook meerdere voorbeelden van deze gesprekken aan de hand van voorwerpen geeft.

Bijvoorbeeld gesprekken voeren aan de hand van stenen of kaarten of vlinders. Ook voor mensen met een verstandelijke beperking kunnen voorwerpen een hele prettige ingang zijn om te communiceren. Als voorbeeld noemde ze een rode doos voor alles waar een mevrouw blij van werd, een zwarte doos voor de nare dingen en bij elke samenkomst maakte ze de keuze uit welke doos ze een briefje wilde pakken. De blijde doos werd meestal geopend!

De begeleider/ geestelijk verzorger moet zich afstemmen op de hulpvrager; waarover zou hij/zij graag in contact willen?

De vraag 'wat maakt een dag voor u de moeite waard?' blijkt vaak een mooie ingang. De betekenis van relaties, de essentiële waarden in het leven kunnen besproken worden. Ook het perspectief voor de toekomst is met regelmaat onderwerp van gesprek: "Wil ik nog dagen toevoegen aan mijn leven of leven toevoegen aan mijn dagen"?

In gesprek met elkaar

We werden als publiek uitgenodigd om in tweetallen met elkaar in gesprek te gaan met als doel aandacht voor eigen zingeving en spiritualiteit.

Wanneer krijgt jouw dag een sterretje en hoe besteed je daar aandacht en tijd aan?

De verteller realiseert zich tijdens het vertellen wat belangrijk voor hem was, de vragensteller kon oefenen met onbevooroordeeld luisteren en open vragen stellen.

Hoe doen we dat?

Tips

LSD= luisteren, samenvatten en doorvragen

OMA thuislaten = oordeel, menig en advies

NIVEA= niet voor een ander invullen

Een goede oefening want we zijn allen zowel hulpvragers als vragenstellers in het (vrijwilligers) werk en leven.

Het publiek kreeg vervolgens de gelegenheid om te reageren en een mevrouw uit de zaal vertelde dat zij intens blij was dat zij de liefde van Jezus aan haar stervende broer had kunnen meegeven en deze ook in zijn algemeenheid kon overdragen.

Een andere mevrouw realiseerde zich dat voor haar de verbinding met de ander het meest waardevol is. Een meneer vertelde dat zijn dag een sterretje krijgt als hij de wederzijdse liefde tussen opa en kleinkinderen ervaart.

Het Centrum voor Levensvragen Oost-Veluwe

Doordat steeds meer mensen thuis blijven wonen als ze ziek zijn of een hoge leeftijd bereikt hebben, is er meer behoefte aan begeleiding van een geestelijk verzorger in de thuissituatie. Om dit te kunnen bieden is op 12 oktober 2019 het [Centrum voor Levensvragen Oost-Veluwe](#) officieel van start gegaan met geestelijke verzorging thuis.

Geestelijke verzorging thuis is bedoeld voor kinderen en volwassenen beneden de 50 jaar *in de palliatieve fase van een ziekte* en hun naasten. En voor alle mensen van 50 jaar en ouder, die worstelen met levensvragen.

Er zijn [acht geestelijk verzorgers](#) verbonden aan het netwerk. De verwachting is dat drie tot vijf consulten voldoende zijn. Eventueel kan ook doorverwijzing plaatsvinden naar een andere instantie.

Het was een fijne avond.

Auteur: Greetje Terwisscha van Scheltinga